

การพัฒนาแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการ
เรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

The Development of Expert Coaching Pattern for Promoting the Capability of
Active Learning Management among Thai Language Teachers to Develop the
Learning Achievement toward High School Students in the Secondary Educational
Service Area 10

ขวัญแก้ว แสงแก้ว

Khwankua Sangkaew

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

The Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon Samut Songkhram, Thailand

E-mail: SN.khwankua@gmail.com

Received June 29, 2022; Revised August 31, 2022; Accepted September 2, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการโค้ช เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3) ศึกษาประสิทธิผลรูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูภาษาไทย และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนรู้เชิงรุก ของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พื้นที่วิจัย คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 กลุ่มเป้าหมายเป็นครูภาษาไทยที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งไม่เกิน 5 ปี จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดสมุทรสาคร ได้มาด้วยการสมัครใจ จำนวน 12 คน และผู้เรียนที่ครูภาษาไทยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สอน จำนวน 438 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มย่อย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) รูปแบบที่พัฒนาคือการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบพี่โอชีอาร์ 3) ประสิทธิผลรูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อค้นพบจากงานวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิง
รุก ของครูภาษาไทย และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ : รูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ; การจัดการเรียนรู้เชิงรุก; ครูภาษาไทย

Abstract

The purpose of this research was to develop the pattern of coaching through the expert for the development of the active learning capability of Thai teachers. The research also aimed to develop the students' achievement of the secondary students in the Secondary Educational Service Area 10. The target group consisted of the twelve volunteers, Thai language novice teachers who were promoted as the government office no longer than 5 years from high schools in the area, and 438 students who were taught by those volunteers in academic year 2020. The research tools consisted of the recording form of focus group discussion, questionnaire, interviewing form and assessment form. The result revealed that the effectiveness of using coaching pattern by the expert consisted of two aspects. For the teacher's aspect, the research revealed that 1) the capability, classroom curriculum applying of Thai teachers, gain the highest level of satisfaction. 2) The capability, active lesson plan designing, gain the high level of satisfaction. 3) The capability, active lesson teaching, gain the high level of satisfaction. 4) The satisfaction of teachers who were coached by the experts, gain the high level of satisfaction. For the student aspect, the research revealed that 1) Thai students' achievement in the second semester through the active learning with Thai teachers who were coached by the expert, gain the higher achievement than the students' achievement in the first achievement who have not the chance to learning through the active learning. 2) The satisfaction of students who were taught by the active learning procedure, gain the high level of satisfaction.

Keywords: Expert Coaching Patter; Active Learning; Thai Language Teachers

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นภาษาประจำชาติที่คนไทยทุกคนต้องใช้เป็นเครื่องมือในการ
ติดต่อสื่อสาร พัฒนาความรู้ พัฒนาอาชีพและดำรงชีวิตในสังคม ครูเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

เป็นบุคคลที่ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักและเสริมประสบการณ์แก่ผู้เรียน แต่การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะครูภาษาไทยส่วนใหญ่ยังยึดติดอยู่กับการจัดการเรียนรู้แบบเดิม ๆ คือใช้วิธีบรรยาย เพราะเป็นวิธีที่สะดวกและรวดเร็ว แต่วิธีการนี้ครูจะเป็นผู้สร้างความรู้และส่งผ่านความรู้นั้นไปสู่ผู้เรียนโดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นเหตุให้นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทย (พรทิพย์ แซ่ซัน และคณะ 2555) ครูจึงต้องเป็นผู้เปลี่ยนแปลงก่อนเป็นอันดับแรก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องปฏิรูปกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยการพัฒนาคุณภาพของครู เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยการส่งเสริมให้ครูจัดทำหน่วยการเรียนรู้ Active Learning ที่มีกิจกรรมเสริมเติมเต็มความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้แก่ครู เพื่อให้ครูปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี ดังที่ นนทลี พรธาดาวิทย์ (2559) กล่าวว่าทั้งกิจกรรม วิธีการ หรือรูปแบบการสอน ทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน ผู้สอนควรใช้หลักการของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในการพัฒนากิจกรรมสำหรับผู้เรียน

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 การศึกษาสภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย และการดำเนินงานตามจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอน การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) ร่วมกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลงานเพื่อขอมีขอเลื่อนวิทยฐานะ การนิเทศการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ พบว่าสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ชั้นเรียน ขาดทักษะในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และขาดทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ แม้หน่วยงานต้นสังกัดได้พยายามพัฒนาด้วยวิธีการต่างๆ หลายวิธีก็ตาม ครูก็ยังคงจัดการเรียนการสอนแบบเดิม สอดคล้องกับที่ สมพงษ์ เกษมสิน (2549) กล่าวว่า แม้ว่าครูผู้สอนจะได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจ หรือเพิ่มพูนประสบการณ์ให้มีความสามารถด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม หากไม่ได้นำไปปฏิบัติ การพัฒนาจะไม่เกิดขึ้น จำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์หรือเทคนิควิธีเพื่อจูงใจให้เกิดพลังที่จะนำไปสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ครูในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตามความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาในยุค Thailand 4.0 คือการนิเทศการศึกษา (จริยา แต่งอ่อน, 2559) สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2553) ได้อธิบายไว้ว่า ในการพัฒนาครูเพื่อให้ครูมีคุณภาพต้องใช้กระบวนการที่เป็นระบบ ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการ นักการศึกษาพบว่า กระบวนการที่จะใช้แก้ปัญหาได้ดีคือการนิเทศการสอน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าการโค้ช (Coaching) เป็นกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู ในฐานะศึกษานิเทศก์และเป็นผู้รับผิดชอบการพัฒนาการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบาย และข้อมูลสภาพปัญหาดังกล่าวที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวครูผู้สอน จึงต้องเริ่มที่การพัฒนาครูผู้สอนโดยใช้กระบวนการโค้ช (Coaching) เพื่อดึงศักยภาพของบุคคลออกมา เพราะการโค้ชเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างโค้ชและผู้รับ

การโค้ช เพื่อจะได้นำความรู้จากการพัฒนาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน อันเป็นกระบวนการพัฒนางานสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่เป็นครูบรรจุใหม่ ซึ่งเป็นบุคลากรที่ยังมีประสบการณ์ในการสอนน้อย ขาดความชำนาญในการจัดการเรียนการสอน ต้องให้ความช่วยเหลือ แนะนำให้กำลังใจและสนับสนุนเพื่อพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะด้านการสอน โดยใช้การนิเทศแบบโค้ช ดังที่ Correia, M.P., and Mc Henry. J.M. (2002 อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2556) กล่าวว่า ในประเทศต่าง ๆ ทางซีกโลกตะวันตกให้ความสำคัญกับการศึกษาและการพัฒนาครูใหม่อย่างจริงจัง โดยมีโปรแกรมการช่วยเหลือครูบรรจุใหม่ หรือครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยในโรงเรียนทุกโรงเรียน (Mentoring Program) ดำเนินการด้วยรูปแบบการโค้ช (Coaching) โดยต้องมีการเตรียมความพร้อม เตรียมผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นอย่างดี ทั้งความรู้ความสามารถและคุณสมบัติ คุณลักษณะที่เหมาะสมที่จะทำหน้าที่ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการและการโค้ชในรูปแบบต่าง ๆ และเชื่อว่าการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) เป็นกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูที่มีประสบการณ์น้อย จะช่วยให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น จึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

บทความวิจัยนี้นำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ส่วน ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการโค้ช การพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ และประสิทธิภาพรูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้านครู จะนำเสนอสมรรถนะในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ชั้นเรียนของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ สมรรถนะในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ และสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ ส่วนในด้านนักเรียนนำเสนอผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการโค้ช เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในด้าน 3.1 ด้านครู ประกอบด้วย 3.1.1 สมรรถนะในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ชั้นเรียนของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ 3.1.2 สมรรถนะในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ และ 3.1.3 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ 3.2 ด้านนักเรียน เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ

การทบทวนวรรณกรรม

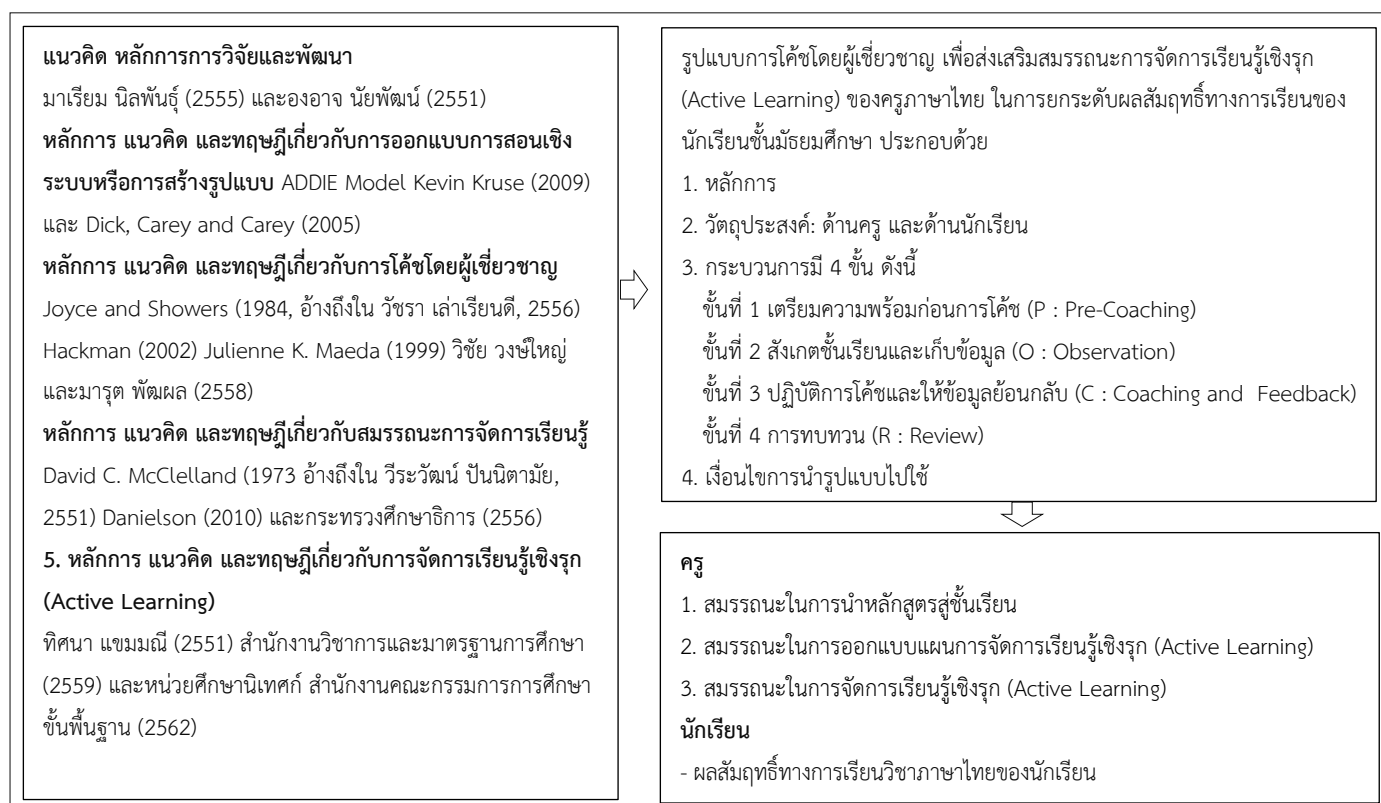
การพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ใช้การดำเนินการวิจัยตามแนวคิดการพัฒนารูปแบบ ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นจากแนวคิดแบบจำลองการออกแบบระบบการสอน The ADDIE Model ของ Kruse (2011 อ้างถึงในจินตนา ศิริธัญญารัตน์ และวัชร เล่าเรียนดี, 2562) ร่วมกับแนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัยและพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ (Analysis :Research: R₁) ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการโค้ช (Design and Development: D₁) ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ (Implementation: Research: R₂) และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ (Evaluation: Development: D₂) ผลการศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) ตามแนวคิดของ Joyce and Showers (1984, อ้างถึงใน วัชร เล่าเรียนดี, 2556) ว่า การโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญเป็นการโค้ชจากผู้มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงกว่าในเนื้อหาสาระหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเรื่องที่สังเกตและให้คำแนะนำ ผู้ที่ทำหน้าที่โค้ชจะมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะสาขาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เป็นที่ยอมรับและได้รับการยอมรับบทบาทหน้าที่เทคนิคการโค้ชมาเป็นอย่างดี โดยให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือ การร่วมวางแผนการสอน (Co-Planning Lesson) 3) แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ มุกดาภิณี ศรีพงษ์เลิศ (2561); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553); พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2558) พบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้คือประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ และตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูจึงประกอบไปด้วยองค์ประกอบใหญ่ 3 ด้าน คือ การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการ 4) ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องการนิเทศ การโค้ชเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของ บุษราคัม ศรีจันทร์ (2560); ธนวัฒน์ ศรีโพธิ์โรจน์ (2561); สมศักดิ์ จีเพ็ชร (2562) พบว่า

58 | การพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย ใน การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมา การนิเทศ การโค้ชเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่งต่อสมรรถนะในการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูให้สูงขึ้นและส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน งานวิจัยที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้ครูสามารถจัดการ เรียนรู้ได้ดีขึ้น และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยผสมวิธี ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดพีโอซีอาร์ (POCR Coaching Model) ที่ สืบเคราะห์ขึ้นจากแนวคิดแบบจำลองการออกแบบระบบการสอน The ADDIE Model ของ Kruse มีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี พื้นที่วิจัย คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 10 จังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย จำนวน 12 คน ได้มา โดยการเลือกแบบอาสาสมัคร (Volunteers Sampling) โดยเป็นครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีประสบการณ์สอนไม่เกิน 5 ปี 2) นักเรียนที่เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ห้องเรียนที่ครูกลุ่มเป้าหมาย

เป็นผู้กำหนดและเป็นผู้จัดการเรียนการสอน จำนวน 438 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 10 ฉบับ คือ 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มย่อยเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานและความต้องการการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยกลุ่มเป้าหมาย มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 3) แบบประเมินสมรรถนะกระบวนการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสู่ชั้นเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 4) แบบประเมินสมรรถนะในการออกแบบแผนจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 5) แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญก่อนการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 6) แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 7) แบบสัมภาษณ์หลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 8) แบบบันทึกประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) กลุ่มย่อย หลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 9) แบบประเมินความพึงพอใจของครูภาษาไทยต่อการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 10) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 รวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย ระหว่างเดือน เมษายน 2563 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2564 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 ด้าน คือ กระบวนการนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการโค้ชครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และครูภาษาไทยกลุ่มเป้าหมาย มีความต้องการให้ 1) เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้โค้ชและผู้รับการโค้ช ผู้โค้ชเป็นผู้ให้การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ ให้กำลังใจและร่วมกัน สะท้อนผลเพื่อให้ผู้รับการโค้ชได้ค้นพบความรู้ใหม่และแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง มีการสังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีการทบทวนการจัดการเรียนรู้ทำความเข้าใจเพื่อที่ผู้รับการโค้ชจะได้หาวิธีการแก้ปัญหาและที่สำคัญในกระบวนการโค้ชจะต้องมีการสะท้อนผล จากการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะเป็น PLC และนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 2) พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้มีการนิเทศด้วยการชี้แนะ หรือการโค้ชให้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจนเกิดความชำนาญ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีหลักการคือ การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย ด้วยการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญให้มีสมรรถนะในการนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกระบวนการดำเนินการในการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบพีโอคิวอาร์ (POCR Coaching Model) 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมก่อนการโค้ช (P : Pre-Coaching) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการพัฒนา อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ในเรื่องกระบวนการนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และจัดทำแผนการโค้ช (Action Plan) และปฏิทินการโค้ช ขั้นที่ 2 สังเกตชั้นเรียนและเก็บข้อมูล (O : Observation) ประชุมก่อนและหลังสังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการโค้ชและให้ข้อมูลย้อนกลับ (C : Coaching and Feedback) ให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ด้วยการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ และ ขั้นที่ 4 การทบทวน (R : Review) การสรุปภายหลังเสร็จสิ้นขั้นตอนการโค้ช เป็นการทบทวนสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เงื่อนไขการนำไปใช้คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญกับการนิเทศการสอน โดยการกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติที่ชัดเจน และสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง 2) ครูผู้รับการโค้ชต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานด้วยความเต็มใจ 3) ผู้เชี่ยวชาญให้การติดตาม ดูแล แนะนำตลอดระยะของกระบวนการโค้ช เพื่อให้กระบวนการโค้ชดำเนินไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพและผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญรูปแบบพีโอคิวอาร์ (POCR Coaching Model) โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ มีความสอดคล้องกัน

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัย 1) สมรรถนะในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ชั้นเรียนของครูภาษาไทย หลังได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ภาพรวมพบว่า ผลการประเมินก่อนได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.96$, S.D. = 0.65) หลังได้รับการโค้ช ประเมินครั้งที่ 1 มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$, SD = 0.65) และ ประเมินครั้งที่ 2 มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.28) 2) สมรรถนะในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย หลังได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่าภาพรวมคะแนนสมรรถนะในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก โดยการประเมินของโค้ชผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) เมื่อพิจารณาคะแนนค่าเฉลี่ยรวมเป็นรายครั้ง พบว่า ผลการประเมินหลังได้รับการโค้ช ผลการประเมินครั้งที่ 1 มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, SD = 0.64) และ ผลการประเมินครั้งที่ 2 มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.44) 3) สมรรถนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย หลังได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกพบว่าภาพรวมคะแนนสมรรถนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก โดยการประเมินของโค้ชผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) เมื่อพิจารณาคะแนนค่าเฉลี่ยรวมเป็นรายครั้ง พบว่า ผลการประเมินหลังได้รับการโค้ช ผลการประเมินครั้งที่ 1 มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$, SD = 0.71) และ ผลการประเมินครั้งที่ 2 มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.54) 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทย ในภาคเรียนที่ 1 และหลังได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทย หลังได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ ในภาคเรียนที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในภาคเรียนที่ 2 สูงขึ้น (คะแนนรวมภาคเรียนที่ 1 = 32,116 คะแนน ค่าคะแนนเฉลี่ย 73.32 คะแนนรวมภาคเรียนที่ 2 = 33,773 คะแนน ค่าคะแนนเฉลี่ย 77.10 คะแนนรวมเพิ่มขึ้น = +1,657 ค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น = +3.78)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และครูภาษาไทย กลุ่มเป้าหมาย มีความต้องการไปในทิศทางเดียวกันคือต้องการให้มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ควรมีทุกภาคเรียน รูปแบบก็เป็นการโดยผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ นันทกา วารินิน (2557) ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยรวมระดับปานกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการในการพัฒนาระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว พบว่า รูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D = 0.28) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบระบบการสอนที่ประยุกต์โดย Kruse (2007: 1) ซึ่งได้เสนอขั้นตอนการออกแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้รูปแบบ “ADDIE Model” มาใช้ในการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วยการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching); วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2558); วิชรา เล่าเรียนดี (2556) จึงทำให้รูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญมีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องแนวคิด หลักการและทฤษฎี ซึ่งรูปแบบนี้ได้นำไปพัฒนาศักยภาพให้กับครูภาษาไทยให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้เหมาะสมกับบริบทและผู้เรียน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า สมรรถนะในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ชั้นเรียน ของครูภาษาไทยหลังได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย หลังการทดลองใช้รูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในภาคเรียนที่ 2 สูงขึ้นกว่าภาคเรียนที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) ที่ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) ที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้อื่นและตนเองให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา มีการดำเนินการโค้ชอย่างเป็นระบบ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยและผู้รับการโค้ชสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจกันตั้งแต่กระบวนการในระยะที่ 1 มีการติดตามดูแล (Mentoring) เป็นการให้การติดตามดูแลแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญตลอดระยะของกระบวนการโค้ช เพื่อให้กระบวนการโค้ชดำเนินไปอย่าง

เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ภายใต้แนวคิดการติดตามดูแลให้คำแนะนำ (Mentoring) ของ Sweeny (2007) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ทำหน้าที่ในการติดตามดูแลให้คำแนะนำ และช่วยเหลือให้ผู้ทำหน้าที่โค้ช และผู้รับการโค้ชทำหน้าที่ตามบทบาทอย่างเหมาะสม มีการเสริมพลังกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือครูภาษาไทยผู้รับการโค้ชอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูภาษาไทยเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติในทุก ๆ ครั้ง ในการฝึกวิเคราะห์หลักสูตร การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ร่วมกับการได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert coaching) ทั้งนี้ผลการประเมินกระบวนการนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียนในครั้งที่ 2 ตามรายการประเมิน พบว่า ครูภาษาไทยมีคะแนนลำดับมากที่สุด คือ ด้านด้านโครงสร้างรายวิชา อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ตัวอย่างหลักสูตรสถานศึกษา และตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงได้รับการโค้ชและการดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง คะแนนลำดับต่ำที่สุด คือ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ก็ยังอยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทยในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ดังแผนภาพ

แผนภาพที่ 1

จากแผนภาพที่ 1 แสดงถึงรูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทยในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 สามารถอธิบายโดยสังเขปดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อมก่อนการโค้ช (P = Pre-Coaching) เป็นขั้นการเตรียมการก่อนการโค้ช เพื่อสร้างความไว้วางใจ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้โค้ชและครูผู้รับการโค้ช ร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมายของการโค้ช แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์ของการโค้ช และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ด้านหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และเทคนิควิธีการสอนเชิงรุก วางแผนการโค้ช (Action Plan) และปฏิทินการโค้ช เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้รับการโค้ชที่ประกอบด้วย การดำเนินการ ดังนี้

2. ขั้นตอนที่ 2 สังเกตชั้นเรียนและเก็บข้อมูล (O = Observation) เป็นการที่ผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่โค้ชและผู้รับการโค้ช ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันก่อนการสังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และเก็บข้อมูลในชั้นเรียนของผู้รับการโค้ชและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ตามประเด็นที่กำหนดจากการประชุมก่อนการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ด้วยความเป็นกัลยาณมิตร

3. ขั้นตอนที่ 3 ปฏิบัติการโค้ชและให้ข้อมูลย้อนกลับ (C = Coaching and Feedback) เป็นขั้นที่ผู้โค้ชทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตร และให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการสังเกตการสอนในชั้นเรียน ชี้แนะและตั้งศักยภาพของครูภาษาไทยที่ได้รับการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญให้สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยการโค้ชแต่ละครั้งจะมีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้ 1) การประชุมก่อนการจัดการเรียนรู้ 2) การสังเกตชั้นเรียน และ 3) การประชุมหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับให้ครูภาษาไทยได้รับการชี้แนะแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ต่อไป

4. ขั้นตอนที่ 4 การทบทวน (R = Review) เป็นขั้นตอนการสรุปภายหลังเสร็จสิ้นขั้นตอนการโค้ช เป็นการทบทวนสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ผลลัพธ์ที่ผู้โค้ชและผู้รับการโค้ชได้กำหนดจุดประสงค์ และเป้าหมายร่วมกันในสิ่งที่ต้องการประสบความสำเร็จหรือไม่ และร่วมกันอภิปรายว่ามีสิ่งใดที่ได้รับการพัฒนาที่ดีขึ้นและสิ่งใดที่ยังต้องพัฒนาสำหรับผู้รับการโค้ช โดยนำผลการทบทวนมาปรับปรุงแก้ไข ทำความเข้าใจปัญหาและมุ่งเน้นไปที่การแก้ไข ปัญหา (Solution Focus) นำไปสู่การวางแผนครั้งต่อไป เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

สรุป

ผลการใช้รูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกครูภาษาไทยในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทมากกว่าผู้สอน โดยผู้สอนใช้เทคนิค ทักษะ กระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรม ส่งผลให้ครูมีสมรรถนะในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ชั้นเรียน สมรรถนะใน

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย หลังได้รับการโค้ช โดยผู้เชี่ยวชาญมีสมรรถนะสูงขึ้นตามลำดับ และส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถ นำไปพัฒนาครู และนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กระบวนการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ควรศึกษาสภาพและประเมินความต้องการจำเป็น และการกำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย ก่อนที่จะนำรูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญไปใช้

1.3 การพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในกระบวนการอบรมควรอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูได้ฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ในกิจกรรมการวิเคราะห์หลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เข้าฝึกอบรมให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นด้วยการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ

1.4 การพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในกระบวนการแต่ละระยะ ควรศึกษาแผนการโค้ชและควรคำนึงถึงการช่วยเหลืออย่างกัลยาณมิตรโดยไม่แทรกแซง อดทนไม่ตัดสินขณะที่ได้รับการโค้ชได้สะท้อนความคิดแลกเปลี่ยนมุมมองเพื่อสร้างพื้นที่ที่ปลอดภัยให้กับผู้ที่ได้รับการโค้ช (Coachee)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ ไปใช้ในการส่งเสริมสมรรถนะการโค้ชของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- จรรยา แดงอ่อน. (2559). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จินตนา ศิริธัญญารัตน์ และวัชรรา เล่าเรียนดี. (2562). การออกแบบระบบการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธนวัฒน์ ศรีโพธิ์จรรย์. (2561). อิทธิพลของโปรแกรมการโค้ชการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานที่มีต่อสมรรถนะของครูผู้สอนเพื่อทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้เรียน(วิทยานิพนธ์วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ดุสิตบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2561). การจัดการเรียนรู้ แบบ Active learning (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น .
- นันทกา วารินิน. (2557). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุษราคัม ศรีจันทร์. (2560). รูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูที่ส่งเสริม Metacognition ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 9(1), 100-115.
- พรทิพย์ แข็งขัน และคณะ. (2555). โมดูล 1 วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย ในชุดฝึกอบรมภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2558). การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มุกตามณี ศรีพงษ์เลิศ. (2561). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูประถมศึกษาจังหวัดประทุมธานี(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2556). ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช: การพัฒนาวิชาชีพ ทฤษฎี กลยุทธ์สู่ การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มาร์ต พัฒนาผล. (2558). การโค้ชเพื่อการรู้คิด ฉบับปรับปรุง. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2549). การบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมศักดิ์ จั้เพ็ชร (2562). การพัฒนาคุณภาพครูโดยการนิเทศแบบสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงโรงเรียนมหาสวัสดิ์ (ราษฎรบำรุง). วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต, 15(2), 165-184.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สุวิมล ว่องวานิช. (2553). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

Costa, A. L., & Garmston, R. J. (2002). *Cognitive Coaching Foundation Seminar Learning Guide*.
(5th ed.). Corel: Center for Cognitive Coaching.

Kruse, K. (2007). *Instruction to Instructional Design and the ADDIE Model*. Retrieved 19 June 2007.
from http://www.e-learningguru.com/articles/art1_1.htm

Sweeny, B. W. (2007). *Leading the Teacher Induction and Mentoring Program*. (2nd ed.). USA:
Corwin.